

Stolni tenis u Klokotiču

Hrvatska grančica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 4-6

DAN MATERINSKOG JEZIKA

STR. / PAG. 9

OLIMPIJADA HRVATSKOG
JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

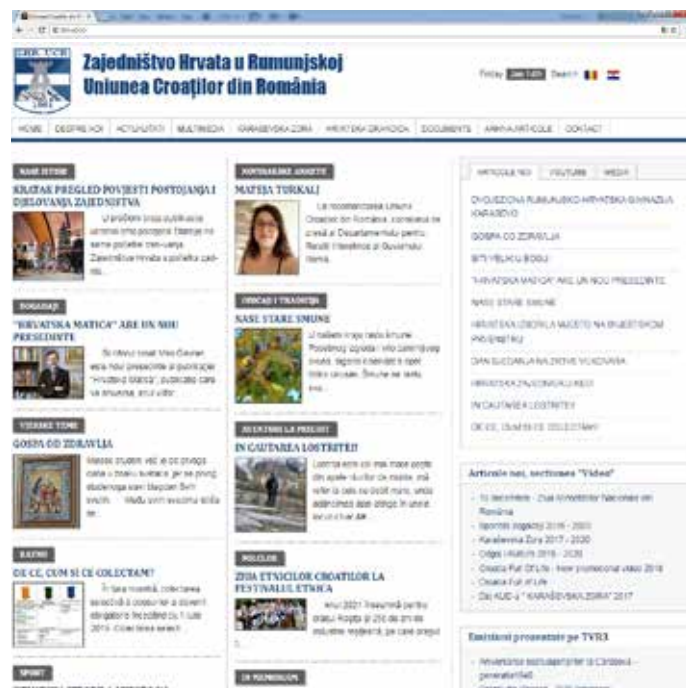
STR. / PAG. 10

STOLNI TENIS U KLOKOTIČU

*Sretan i blagoslovljen Uskrs!
Sărbători Pascale binecuvântate!*

www.zhr-ucr.ro

Mjesečno Izdanje Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj / Ediție lunară a Uniunii Croaților din România

Godina / Anul XXXI
Broj / Numărul 223

Nakladnik / Editor
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj /
Uniunea Croaților din România

Za nakladnika / Pentru editor
Giureci-Slobodan Ghera

ISSN KOD / COD ISSN 1841-9925

Glavni urednik / Redactor șef
Ivan Dobra

Urednici / Redactori
Lina Stroescu

Vanjski suradnici / Colaboratori
Maria Lațchici; Diana Catici;
Pr. Davor Lucacela; Petru Miloș

Tehnoredaktor / Tehnoredactor
Zlatko Nikola Ursul

Adresa:

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255

Fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hg.redactia@zhr-ucr.ro

Web: www.zhr-ucr.ro

Hrvatska Grančica

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

5. POSEBNOSTI HRVATSKOGA JEZIKA	STR. 3
NATJECANJE U ŠAHU U ZHR-U	STR. 4-5
FAŠANCUL COPIILOR	STR. 6-7
ACȚIUNEA TRADIȚIONALĂ „MIȘI” LA CLOCOTICI	STR. 7
FAȘANGUL LA CROAȚII CARAȘOVENI	STR. 8
FAȘANJKE. VRIJEME VESELJA, MASKIRANJA,	
PLESA I ŠALE	STR. 9
USUSRET OLIMPIJADI HRVATSKOG JEZIKA	STR. 10-11
HRVATSKI VATERPOLISTI SU SVJETSKI PRVACI	STR. 11
CERCUL PEDAGOGIC AL MINORITĂȚILOR	STR. 12
PRAZAN BOG I PRAZNA CRKVA	STR. 13
DESCHIDERE SEZONULUI DE PESCUIT	STR. 14
VELJAČA-MJESEC LJUBAVI	STR. 15

Svakog petka s početkom
od 19:15, na frekvenciji 105,6
MHz Radio Ričice, emitira se
naša emisija na hrvatskom
jeziku. Slušajte nas!

Emisije na hrvatskom jeziku pokušavaju obuhvatiti
ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na
rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije
događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

care sunt deja la categoria întâi. Mă chinui cu ei la competițiile noastre oficiale, am ajuns să mai și pierd cu ei, dar pierd de la foștii mei elevi și bucuria este cu atât mai mare. Dezvoltarea lor sportivă încă nu este terminată în ciuda nivelului la care au ajuns, mai au resurse pentru încă cel puțin 200 puncte ELO și obținerea titlului de candidat de maestru, maestru sau maestru FIDE. Interesul nostru este să avem o echipă fanion a județului formată din jucători autohtoni, crescuți de noi, pentru că, atunci, știi că este echipa ta și reprezintă cu adevărat echipa județului.

Revenind, cred că putem găsi și la Carașova cel puțin doi juniori care să ajungă la categoria întâi sau chiar mai sus. Asta este credința mea fermă și de aceea insist pentru înființarea acestui curs de inițiere în șah la Carașova sau pentru depasarea copiilor din localitatea dumneavoastră la cursurile de inițiere din Reșița, care nu este departe și unde vor fi primiți cu brațele deschise. Ar fi un mare păcat să pierdem acești copii foarte talentați, cum pierdem în fiecare an zeci și sute de copii din județ pentru că nu sunt descoperiți și nu

sunt îndrumați spre un club sportiv.

În privința virtuților șahului am să vă spun doar câteva lucruri. Pe lângă faptul că îi învață să analizeze și să ia decizii, eu cred că jocul de șah îi pregătește pe copii și pentru viitoarele examene școlare. Gândiți-vă că un copil care este capabil să facă mental, în cursul unei partide de șah, sute de calcule, să facă evaluări cantitative și, mai ales, calitative ale poziției, este capabil să facă și niște exerciții de matematică. Dacă în șah trebuie să faci totul în ordine și perfect, cea mai mică greșeală îți doboară toată construcția și duce implicit și la pierderea partidei, la un examen școlar poți să abordezi subiectele în ordinea în care dorești, unele poate nu le faci, altele le refaci, dar poți să iei o notă bună chiar și în condițiile astea. Șahul este mult mai dificil, cine face șah nu are probleme la examenele școlare.

În sfârșit, dumneavoastră sunteți un grup foarte frumos, o comunitate călduroasă care vrea să facă ceva pentru membrii ei. Eu mă simt obligat să vă ajut pentru că merită.

Ivan Dobra

OBAVIJEST BIRAČIMA O IZBORIMA ZA ZASTUPNIKE U HRVATSKI SABOR

Predsjednik Republike Hrvatske je 15. ožujka 2024. donio Odluku o raspisivanju izbora za zastupnike u Hrvatski sabor. Temeljem članka 23. Zakona o registru birača Ministarstvo pravosuđa i uprave objavljuje obavijest biračima o mogućnosti, vremenu i načinu pregleda, dopune i ispravka podataka upisanih u registar birača.

Izbori na biračkim mjestima u Republici Hrvatskoj održat će se u srijedu 17. travnja 2024. godine.

Izbori na biračkim mjestima u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske (VRH Bukurešt, adresa: Str. Dr. Burhelea no.1, Sector 2, Bukurešt) **održat će se u utorak 16. travnja 2024. i srijedu 17. travnja 2024. godine, od 7,00 -19, 00 sati.**

Birači mogu izvršiti pregled, dopunu i promjenu podataka upisanih u registar birača te podnijeti zahtjev za privremeni upis u registar birača izvan mjesta prebivališta, izdavanje potvrde za glasovanje izvan mjesta prebivališta, prethodnu registraciju i aktivnu registraciju.

Svoje podatke upisane u registar birača možete provjeriti na poveznici: <https://biraci.gov.hr/RegistarBiraca/>

Ističemo da će građani koji imaju prijavljeno prebivalište u RH moći na dan izbora glasati samo ako su prethodno registrirani, odnosno ako su popunili obrazac za prethodnu registraciju. Zakon o registru birača propisuje da se prethodna registracija može obaviti najkasnije 10 dana prije izbora.

Sukladno navedenom Registar birača se zatvara 6. travnja 2024. Zahtjevi za registraciju podnose se popunjavanjem obrasca za prethodnu ili aktivnu registraciju (dostupni na <https://mpu.gov.hr/vijesti/obavijest-biracima-o-izborima-za-zastupnike-u-hrvatski-sabor>), osobno u prostorijama veleposlanstva u radno vrijeme, a mogu se dostaviti i putem pošte na adresu veleposlanstva, kao i na mail adresu rsvp.bucharest@mvep.hr, ili putem sustava e-Građani.

Pozivamo Vas i ovim putem da iskoristite svoje glasačko pravo i da u što većem broju izađete na izbore za zastupnike u Hrvatski sabor!

INTERVIU CU MIHAI BOLINTIȘ

"Nu am întâlnit în cariera mea nici măcar o singură persoană care să regrete că a învățat să joace șah."

Prezent la cea de-a VI-a ediție a Cupei de iarnă la șah, unde a oferit asistență de specialitate organizatorilor competiției, maestrul de șah Mihai Bolintiș, președintele Asociației de Șah Caraș-Severin, a acordat cu generozitate un interviu pentru publicația noastră în care a vorbit, printre altele, despre tinerii talentați din comunitatea carașovenească și din județul Caraș-Severin, despre lăudabila inițiativă a Uniunii Croaților din România de a organiza competiții de șah la Carașova și despre avantajele pe care acest minunat joc de înțelepciune, strategii și inteligență le oferă tuturor iubitorilor tablei și pieselor de șah:

un fel de problemă. Dar, repet, trebuie instituită tradiția pornirii, după aceea totul este mult mai ușor.

Un club al pensionarilor sau un club de după-amiază la sediul Uniunii Croaților, unde să se întâlnească iubitorii șahului pentru a practica acest frumos sport, iar pe lângă ei să învețe și cei mici pentru a prelua ștafeta de la cei mari, consider că este imperios necesar și se poate organiza. Trebuie să aveți la Carașova o mișcare șahistă reală pentru că doar un concurs pe an nu este suficient.

Pe de altă parte, există localități în județul nostru unde nu se organizează competiții de șah. Caraș-Severinul este un județ foarte bogat în etnie, avem sârbi, ucrainieni, cehi, maghiari, germani dar și alte naționalități cu care ne mândrim, însă doar minoritatea dumneavoastră organizează astfel de competiții. Toată stima pentru că se gândește la membrii comunității cărora le oferă o activitate plăcută și, mai ales, utilă. Nu am întâlnit în cariera mea nici măcar o singură persoană care să regrete că a învățat să joace șah, considerat cel mai popular joc al minții din lume și o activitate care dezvoltă creierul uman.

Asociația Județeană de Șah Caraș-Severin organizează din 2009 cursuri de inițiere în șah care se susțin săptămânal într-un format de două antrenamente a câte două ore. Cursurile au loc după-amiază când copii nu sunt la școală, iar părinții au timp să-i aducă. De regulă miercurea și vinerea, iar copiii sunt preluați de la vârsta de cinci, șase ani pentru a-i învăța doar să știe să mute piesele. Atât ne interesează la început, după care urmează ceilalți pași, respectiv motivele combinate, tipul de combinații, regulile în deschidere, principiile jocului strategic sau jocul de final. Aceste cursuri și-au dovedit utilitatea pentru că am scos de-a lungul anilor o serie de jucători valoroși, iar seria actuală de juniori mari se află la un nivel foarte înalt. Alex Corcec, Tamaș Cristian Aridan, Stângu Alin, Văduva Ionel Valentin sunt jucători

În primul rând trebuie să remarc faptul că în comunitatea croată, respectiv în comunele Carașova și Lupac, sunt foarte mulți șahiști talentați, și nu mă refer doar la copii ci și la juniorii mari și seniori. Este un mare păcat că la un asemenea bazin bogat de jucători de toate vârstele și de certă valoare nu se organizează mai des întreceri în toate localitățile din comunitatea carașovenească.

Din punctul de vedere al Asociației Județene de Șah Caraș-Severin, noi suntem dispuși să vă oferim tot sprijinul logistic și organizatoric, precum și arbitrajul necesar, pentru organizarea mai multor competiții, mai ales că aveți acest sediu extraordinar al Uniunii Croaților, foarte frumos, foarte cochet, extrem de pretabil la organizarea de întreceri care să includă până o sută de jucători fără nici

BLAGDAN CVJETNICE

Cvjetnica ili Nedjelja Muke Gospodnje kršćanski je blagdan koji se slavi svake godine nedjelju prije Uskrsa/Velik dana i ona je uvod u Veliki tjedan/Veliku nedjelju.

Ove godine Cvjetnicu proslavili smo 24. ožujka.

Blagdanom Cvjetnice, odnosno Cvjetnom nedjeljom, označava se početak Velikog tjedna u kojem se prisjećamo Isusova svečanog ulaska u Jeruzalem prije blagdana Pashe, događaja koji je opisan u sva četiri Evanđelja (Marko 11:1-11, Matej 21:1-11, Luka 19:28-44, i Ivan 12:12-19), ali istodobno, prisjećamo se i njegove muke

blagdanske procesije, tako da su maslinove grančice blagoslovljene u crkvi. Istodobno, tu možemo dodati da je na blagdan Cvjetnice, običaj da se žene pokrivaju u bele marame, a i ne samo: često na taj dan, vjernici idu na Svetu misu u bijeloj ili nekoj svijetloj odjeći. Nakon misnog slavlja, običaj je da svaki od vjernika ponese blagoslovljene grančice, tj. mačice k svojem domu. One se zatim stave iza križa koji visi na zidu kuće ili, po nekim starim običajima, odnesu u staju i polja. Blagoslovljene se grančice ostavljaju u kući i nakon što se osuše kao znak i podsjetnik na vjernost Isusu do druge Cvjetnice.

Kako smo već rekli, Cvjetnicom započinje Veliki tjedan, u kojem se slave najveće tajne kršćanstva, a to su: Isusova muka, smrt, pokop i uskrsnuće. Liturgijskim sadržajem Cvjetnica izražava bit tzv. Vazmenog misterija - kroz muku, smrt i poniženje Krist dolazi do života, pobjede i ulazi u svoju slavu.

Za kraj, jedan vrlo zanimljiv podatak o nazivu ovog blagdana: Cvjetnica je svoje ime dobila još u rimskoj liturgiji u 4. i 5. stoljeću i tada se nazivala Dominica de passione Domini, što u prijevodu znači Nedjelja Muke Gospodnje, jer je uvodila upravo u Veliki tjedan, tj. period Isusove muke, smrti te uskrsnuća; stoljeće kasnije Cvjetnica je postala Dominica in palmis, odnosno Nedjelja cvjetnica.

Diana Catici

koja je uslijedila. Sama misa te nedjelje posvećena je Isusovoj muci, na kojoj se čita ili pjeva čitav prikaz njegove muke.

Ulazak Isusa u Jeruzalem obilježen je tako što ga je na dolasku dočekaio narod kao pravog kralja, mašući palminim i maslinovim grančicama, ali i rasprostirući svoje haljine putem kojim je Isus išao na magarcu. U spomen na taj događaj, na Cvjetnu se nedjelju, prije Svete mise, obavlja procesija s blagoslovljenim palminim, maslinovim ili svakojakim grančicama, zavisi po običaju mjesta.

Kod nas u kraju, običaj je da na Cvjetnicu budu blagoslovljene mačice ispred Crkve. To se sve ovako zbiva: vjernici prije početka Svete mise, u dvorištu ispred Crkve, idu po mačicu koja je već unaprijed lijepo postavljena na jednom stolu; zatim, kad već svaki drži u ruci jednu grančicu, dolazi svećenik koji ih tijekom misnog slavlja blagoslivlja; nakon blagoslova, svi zajedno u procesiji okole crkvu i ulaze; slijedi vršenje Svete mise. Ove godine zbog loših vremenskih nepogoda nije bilo tradicionalne

MEĐUNARODNI DAN MATERINSKOG JEZIKA

Međunarodni dan materinskog jezika obilježen je 15.03.2024. godine u prepunoj dvorani Amfiteatar Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj.

O materinskome jeziku su govorili Slobodan Gera, predsjednik ZHR-a, sveučilišni lektor dr. Marija Lackić, inspektorica za manjine Ana Filka, župnik klokotičke župe Milan Sima, ravnateljice škola iz Karaševa i Lupaka i profesori hrvatskog jezika, a počast materinskom jeziku dali su i brojni učenici iz svih karaševskih škola.

karaševskohrvatskog govora naših predaka:

"Dragi naši učenici, dragi naši odgojitelji, učitelji i profesori, poštovani velečasni, drage ravnateljice, velika mi je čast da se ponovno susrećemo u našoj zgradi s ovom prekrasnom akcijom koju danas zajedno obilježavamo, to jest Deklaracija o položaju i nazivu hrvatskog književnog jezika. Ovo je poseban i sretan trenutak kada naša manjina obilježava Dan materinskog jezika, hrvatskog jezika! Čovjek koji ne zna govoriti svojim jezikom, izgubljeni je čovjek. Jezik se živi svaki dan, bez jezika smo njemi, bez jezika ne možemo postojati. Mi moramo očuvati jezik da bi opstali kao manjina. Pred nama su veliki izazovi, razredi sa smanjenim brojem učenika u svim našim selima gdje još imamo škole. Kroz vaš rad naša djeca uče čuvati naš jezik, kojeg su naši stari sačuvali više od sedam stoljeća..." Lektorica hrvatskog

jezika Marija Lackić, podsjetila je kako je naš jezik najsnažniji izraz naše potrebe za komunikacijom i odnosom te zahvalila svim nastavnicima što brinu o našoj djeci i rade na tome da razviju svijest o potrebi učenja i čuvanja materinskoga jezika – jezika naše pismenosti, kulture i identiteta: „Veseli me kad vidim ovako mlade ljude iz svih seli, najpače kad su oblečeni u našoj narodnoj nošnji. Hvala svi-

Predsjednik ZHR-a Slobodan Gera je na otvaranju manifestacije poželio dobrodošlicu i zahvalio na sudjelovanju svim prisutnima, a u svom je govoru naglasio da je ovaj dan prilika da se posjetimo na važnost očuvanja i zaštite materinskog jezika, jer u svijetu u kojem se brzo mjenjaju jezici i kulture važno je da ne zaboravimo svoje korijene i da potičemo očuvanje materinskog jezika ali i očuvanje

USKRS U LJUBAVI

Uskrs se slavi u proljetno vrijeme.

Za to ima više razloga osim usklađivanja s datumom Isusova uskrsnuća. Izvanjski sve zove na novi život, izvanjski nam postaje očito da poslije zime odjedanput mrtva priroda oživljava i sve se mrtvo pretvara u život.

Sve je ovo slika i govor nama ljudima. Dok se priroda budi "bez sebe", dotle je za čovjeka nužno da on to prihvati slobodno. Čovjek je prvi put rođen "bez sebe", ali sva druga rađanja događaju se "s njim". A svi mi imamo i težnju i potrebu nanovo se roditi, uskrisiti.

Na kakav ili u kakav novi život želimo uskrsnuti? Zapravo želimo li uskrsnuti, ili želimo samo ovaj život zadržati i uvijekovječiti?

Samo čovjek može uskrsnuti, a ne životinja. Samo biće koje ima i prihvaća ljubav može uskrsnuti na novi život.

A bez želje za vlastitim uskrsnućem, i bez barem malog iskustva "vlastitog uskrsnuća" vrlo teško nam je prihvatiti Isusovo uskrsnuće. Zar svi mi nismo imali momente neke smrtnosti u ljubavi, poslu, školi... i, hvala Bogu, opet smo oživjeli, uskrsnuli.

Isus uskrisuje u ljubavi i prijateljstvu. Božansko prijateljstvo uskrsnulo ga je. I čovjeka ljubav i prijateljstvo uskrsuju. Ništa drugo. Čovjek živi iz ljubavi i za ljubav. To mu je jedini i potpuni smisao. I ono definitivno uskrsnuće ostvarit će se u sjedinjenju s Apsolutnom Ljubavlju.

Svako uskrsnuće uvijekovječuje, pobožanstvenjuje. Zato nema uskrsnuća bez Boga i njegove ljubavi. Mi ljudi jedni druge samo oživljujemo...da malo živnu...damo im malo radosti, a samo Bog uskrisuje i čini vječnim. Isus pita svoje učenike da li oni vjeruju da je on Uskrsnuće i Život? Da li vjeruju da on može uskrisiti mrtve i sve koji ga okružuju?

Slavljenjem Isusova uskrsnuća mi ispovijedamo vjerovanje u naše uskrsnuće. Vjerujemo u uskrsnuće svakog čovjeka koji se predaje u Ljubav.

Uskrsnuće nije samo čin vjere da se tako dogodilo s Isusom, nego je to također čin barem malog iskustva. Isus je garantirao svojim učenicima da će biti

Želimo li da dođe novo nebo i nova zemlja, da se rodi novi čovjek?

Sve su civilizacije čeznule za Novim.

Sadašnji svijet i konkretnog čovjeka stalno smo "popravljali", i opet nismo s njim zadovoljni. Njega treba promijeniti, ponovno roditi.

U čovjeku treba uskrsnuti novi čovjek, prijatelj, brat, čovjek mira, pitomi čovjek, čovjek slika Božja... Sve ovo u nama drijema, sve je ovo u nama skriveno kao potencijal. Kako to oživjeti, kako sve to uskrsnuti? Isus nam pokazuje svojim životom.

Isusa Bog i Božja ljubav uskrsuju. Isusova ljubav se sjedinjuje s Božanskom Ljubavlju i njega uskrisuje.

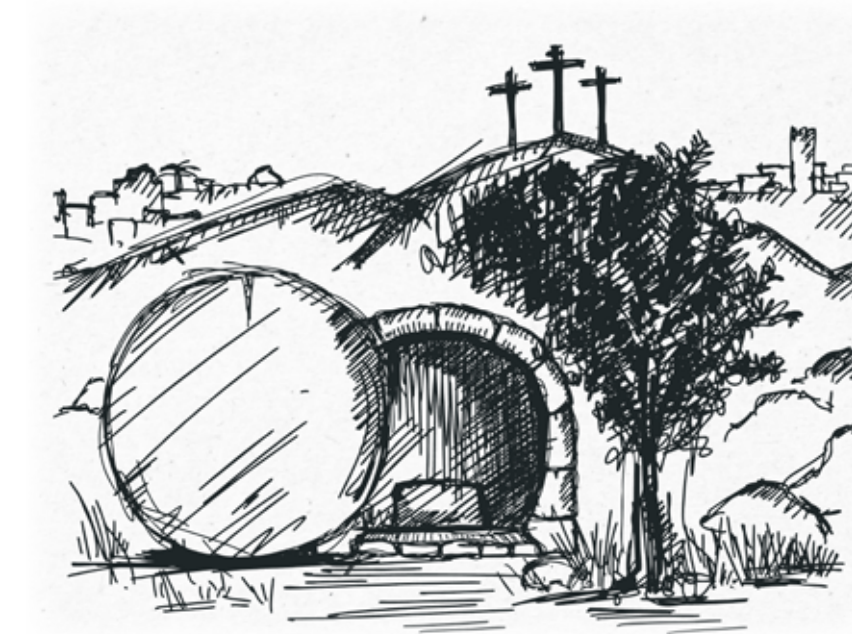
tamo gdje su dva ili tri skupljena u njegovo ime. To jest gdje su god dva ili tri okupljena u ime ljubavi i dobrote, tamo je Bog.

On je uskrsnuo i on je trajno s nama. Bez uskrsnuća Isus ne bi bio sa svim ljudima, posvuda.

Kao što se događa s gusjenicom koja se preobražava u leptira, tako se događa s ljudskim životom. Uskrsnućem se preobražavamo u "Božjeg leptira" kojemu je i uskrs i život potpuno različit od života gusjenice.

Samo Bog uskrisuje jer je Apsolutna ljubav. Naša je ljubav nejaka za uskrsnuće, ali je jaka da nas približi i ugradi u Isusovu ljubav.

Dr. theol. Davor Lucacela

PJESMA O BLAGOVIJESTI

Blagovijest je svetkovina s kojim počinje proljeće u pravom smislu.

Ove godine, blagdan Blagovijesti je početkom Velikog tjedna, pa vjerojatno će se pomaknuti nekog drugog datuma. Veliku radost naviješta ova svetkovina, a o tome su pisali pjesnici i nastale slike diljem svijeta. Toplu i dirljivu pjesmu je napisao i klokotički pjesnik, Mikola Žurkul, u zbirci objavljenoj prije dvadesetak godina. Podsjetimo naše mlađe čitatelje da je g. Mikola Žurkul rođen u Klokotiču, 30. studenoga 1924. Školovao se u Klokotiču, završio je sedam razreda osnovne škole i tijekom školovanja bio je odličan đak, tako da su njegovi učitelji (Milja Vataš, Mikola Birta i Grga Čorić iz Hrvatske) smatrali da ga treba poslati na daljnje školovanje u Zagreb. Nažalost, tada se nad Europom nadvijaju tamni oblaci Drugog svjetskog boja tako da njegovi roditelji (Krsta i Marta) odlučuju, zbog straha, da Mikola ipak ostane doma.

Kako saznajemo iz njegovog životopisa, Mikola ostaje raditi na svom imanju, a čak 32 godine biva računovođom u Klokotiču. Putovao je i po inozemstvu, ali je očito najviše volio čitati i pisati. Sklonost lijepom izražavanju vidljiva je u njegovim pjesmama, u jedinoj zbirki pod naslovom „Iz daleka glas se čuje...“, objavljenoj 2000. godine potporom Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj. O njegovim ćemo pjesmama, vjerujem, još pisati. Ovdje donosimo njegovu pjesmu o Blagovijesti, čija toplina stihova tjera čovjeka da se zaustavi u ovom brzom vremenu i zamisli nad Božjom veličinom.

Blagovijesti

**Bog na zemlju doli tjera
Svog anđela Gabrijela.
Nek to bude u povijesti
I radosnu vijest navijesti.
- „Idi sinko tvojoj Djevici,
Mojoj vjernoj službenici.
Rajski cvijet podaruj njoj
I ovako doslovce reči joj“:
- „Evo tebe izabra Bog
Da obraniš sinka svog.
Rajski cvijetak joj ponudi
O, Marijo, zdrava budi!“.**

**Stade Djeva razmišljati
Kako sve to može biti.
Ja sam Bogu zavjet dala,
Te čovjeka nisam upoznala.
Anđeoske riječi zvuče:
„Bogu Ocu sve je moguće!“.
Te Djeva reče vedrog lica:
„Evo, Božja službenica!“
Svrši Anđeo posla svoga,
Osta Djeva hvaleć Boga.**

Od prošle godine opet je zaživjela tradicija odlaska na hodočašće u Mariju Čiklovu, na Blagovijesti, tako da se nadamo da će i ove godine lijepi broj vjernika hodočastiti u Mariju Čiklovu jer hodočašća počinju, u našem kraju, na Blagovijest, rano u proljeće, u ožujku.

Blagdan Blagovijesti obiluje i mnogim običajima i narodnim vjerovanjima. Naši stari su govorili da se na Blagovijesti završava zima. Tako postoji običaj da se na Blagovijesti čisti kuća, dvorište, štale, a svo smeće se obavezno iznosi iz kuće i spaljuje. U vezi s paljenjem ove vatre u nekim krajevima postoji vrlo zanimljiv običaj. Riječ je o bukari, običaju kada mladi momci preskaču tu vatru. Vjerovalo se da ukoliko uspiju, zmija ih neće ujesti. Štoviše, narod vjeruje da se na ovaj dan iz zimskog sna bude zmije koje izlaze iz svojih skrovišta. Riječ zmija nije se izgovarala na dan Blagovijesti baš zbog toga.

O ovom se blagdanu spominjemo svaki dan, kada molimo molitvu Anđeo Gospodnji, znači tri puta na dan, kada nas crkvena zvona pozivaju na molitvu: ujutro u ranu zoru, u podne ili Naplani kako mi kažemo, i navečer na Zdravo Mariju.

Nažalost neki su običaji, koji su tradicionalno bili povezani s moljenjem Anđela Gospodnjeg, već nestali ili teško mogu opstati u modernom životu. Mi smo po tom pitanju privilegirani, naša crkvena zvona jasno se čuju svaki dan i pozivaju nas na molitvu Anđela Gospodnjeg, koji je donio blagu vijest, o čemu je pjesnik Mikola Žurkul tako lijepo napisao. Stoga nek nam ne bude teško ostaviti svaki posao i kada zazvoni crkveno zvono nek molimo, kao naši stari, ovu molitvu.

Maria Lațchici

ma će brinete o toj djeci, će ji učite i prenosite naš maternji jezik i sve ono što je ostalo od naših starijim prenosite dalje. Znajte da sav naš rad i trud nela da bude uzalud i da unatoč svim izazovima mi lamo da opstanemo. Puno je lijepih riječi rečeno o ovom materinskom jeziku, da je najbliži našoj duši, da je prvi, da nam je najdraži, da je to jezik na koji otkrivamo svijet. Ali taj jezik „otkriva“, i nas, otkrivaju nas drugi, otkrivamo svoje poglede na svijet, otkrivamo kroz jezik razinu naše kulture, poštovanje prema drugima i naših odnosa. Jezik materinski je prva naša osobna iskaznica, s kojim izlazimo na tržište međuljudskih i poslovnih odnosa.“

Ana Filka, inspektorica za manjine Karaš-severinske županije istaknula je da na ovaj dan u svim našim školama bilo je slavlje te da su naša djeca shvatila da je materinski jezik ono što nas spaja te ako ga ne govorimo jezik će umrijeti: „Nakon razgovora o materinskom, hrvatskom jeziku, zamolila sam djecu da mi jednom riječju kažu što za njih znači naš hrvatski jezik. Odgovorili su mi: put, bogatstvo, sunce. Zajedno smo objasnili što svaka riječ znači. Djeca su shvatila da ako ne govorimo jezik, on može umrijeti! Jezik je naš identitet, budite ponosni, govorite i učite naš materinski jezik!“ dodala je inspektorica.

O važnosti očuvanja i zaštite našeg materinskog jezika, jezika na kojem molimo Boga, govorio je i svećenik Milan Sima, te ujedno čestitao Zajedništvu Hrvata u Rumunjskoj na organiziranju ovakvih prelijepih kulturnih i jezičnih događaja. „Hvala lijepo na ovom pozivu i hvala što ste omogućili da danas proslavimo ovaj važan dan za nas Hrvate ovdje u Rumunjskoj. To je uistinu onaj jezik kojega je crkva njegovala ovdje. To je jezik koji je čuvao naš identitet i na kojem su se toliko molitve molile, toliko vjera se prenosila. Zato, zbog crkve, zbog vjere u Boga, mi smo ostali ovdje, i zbog našeg jezika na kome se obraćamo Bogu. Taj je jezik na kojem molimo Boga, jezik na kojem sam slavio prvu

Svetu misu. To je jezik kojega se radujem čuti bilo gdje u svijetu. Hvala Zajedništvu na svakoj akciji kojom podržavate naš narod i naš jezik da bi mogli nadalje opstati, nadalje čuvati naš identitet, našu vjeru i još opstati mnogo godina na ovim mjestima!!

O ljepoti i važnosti materinskog jezika govorile su i ravnateljica Osnovne škole Lupak Mioara Florentina Zuza, ravnateljica Dvojezične Gimnazije Alina Miștoiu, a nakon toga uslijedile su recitacije učenika iz karaševskih škola. U izražajnom čitanju i recitiranju bilo vlastitih pjesma ili tekstova, bilo pjesama hrvatskih književnika, učenici su prikazali bogatstvo i posebnosti hrvatskog jezika. Potom je u prostorijama Zajedništva Hrvata razgledana izložba slika o hrvatskom jeziku, gdje su predstavljena vrijedna dijela hrvatske pisane baštine i zanimljivosti hrvatske književnosti i kulture.

Međunarodni dan materinskoga jezika svake se godine obilježava u sklopu Mjeseca hrvatskoga jezika kada na poseban način razmišljamo o njegovanju i čuvanju pravoga blaga, jezika našega svagdašnjega. Na kraju prelijepih kulturnih manifestacija priređene u sjedištu Zajedništva Hrvata svi su sudionici zaključili da je dobro poznavati što više jezika, ali da svoj materinski jezik trebamo što bolje poznavati, jer je to jezik pomoću kojeg upoznajemo svijet i pomoću kojeg se „pripremamo za život“! Zato razgovarajte sa svojom djecom na materinskom jeziku svaki dan!

Lina Stroescu

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LIMBII MATERNE

Ziua Internațională a Limbii Materne a fost sărbătorită pe 15 martie 2024 în sala plină a Amfiteatrului Uniunii Croaților din România.

Despre importanța limbii materne au vorbit Slobodan Ghera, președintele UCR, lectorul universitar dr. Maria Lațchici, inspectorul pentru minorități Filca Ana, preotul din Clocotici, Milan Sima, și profesorii de limba croată, iar un omagiu limbii materne au adus și numeroși elevi din toate școlile comunității croate din România.

o parte valoroasă din moștenirea scrisă croată, dar și aspecte interesante ale literaturii și culturii croate.

Ziua Internațională a Limbii Materne este sărbătorită în fiecare an ca parte a Lunii Limbii Croate, când ne gândim într-un mod special la cultivarea și păstrarea unei adevărate comori, limba vieții noastre de zi cu zi. La finalul frumosului eveniment cultural organizat la sediul Uniunii Croaților

Despre frumusețea și importanța limbii materne au mai vorbit și directoarea Școlii gimnaziale din Lupac, Mioara Florentina Zuza, și directoarea Liceului Bilingv Româno-Croat din Carașova, Alina Miștoiu. Prin citirea expresivă și recitarea fie a propriilor poezii sau compunerilor, fie a poeziilor scriitorilor croați, elevii au arătat bogăția și particularitățile limbii croate. La finalul manifestării, în incinta Uniunii Croaților a fost vizionată o expoziție de fotografii despre limba croată, unde a fost prezentată

cultural, care este sărbătorit de 10 ani la inițiativa Institutului Limbii Croate, își propune să evidențieze importanța păstrării uneia dintre cele mai importante caracteristici ale identității naționale croate - limba croată, care, în ciuda numeroaselor circumstanțe care nu i-au fost favorabile, și-a păstrat originalitatea și caracterul distinctiv și a luptat împotriva tuturor presiunilor și provocărilor de-a lungul istoriei sale milenare.

Lina Stroescu

ELEVII DIN CARAȘOVA AU PLANTAT PUIEȚI DE ARBORI

În cadrul programului "Săptămâna verde" elevii ciclului primar de la Liceul Bilingv Româno-Croat din Carașova au răspuns cu entuziasm invitației venite din partea directorului Administrației Parcului Național Semenic Cheile-Carașului, Nicolae Ifca, de a participa la acțiunea de plantat arbori în grădina instituției de învățământ. Acțiunea s-a desfășurat în data de 26 martie și a marcat campania "Luna pădurii" (15 martie-15 aprilie).

"Ne bucurăm că astăzi Administrația parcului a ajuns și la Carașova, această localitate care are cea mai mare pondere din suprafața inclusă în Parcul Național Semenic-Cheile Carașului. Noi ne aflăm în Luna pădurii, iar cu această ocazie ne dorim să-i învățăm pe copiii din comunitatea croată cum să planteze și să aibă grijă de un copac, iar pentru că luna aceasta este dedicată arborilor o să-i învățăm și câteva din funcțiile morfologice a unui arbore, precum rădăcina, tulpina și coronament. Copiii, ajutați de rangerii Parcului, vor planta arbori din specia brad, iar când aceștia vor crește, copiii vor putea și să-i împodobească cu ocazia sărbătorilor de iarnă" ne-a declarat Nicolae Ifca.

Din partea Liceului Bilingv au participat elevii din clasele primare, coordonați de către doamnele învățătoare Filca Ana și Aida Borcescu, iar cu această ocazie, copiii au aflat cum se plantează un arbore, caracteristicile arborilor care cresc în Banat, dar mai ales împrejurul Carașovei, le-au fost arătate și instrumentele folosite la plantarea puietilor forestieri, dar, mai ales, ce beneficii ne aduce pădurea.

Toți elevii s-au arătat extrem de entuziasmați că au putut participa la plantarea puietilor, de informațiile primite cu această ocazie, iar mulți dintre ei și-au exprimat dorința de a îmbrățișa meseria de silvicultor.

Lina Stroescu

PRODAJEM DOM

Prodajem dom u Karaševu površine od 200 četvornih metara, a ukupna površina cjelokupnog terena iznosi 1500 četvornih metara. Cijena je 100.000 Eura ili po dogovoru.

Vlasnik Jakob Dežan,
telefon 0775165391

STOLNI TENIS U KLOKOTIČU

U subotu 16.03.2024. godine je u Domu kulture u Klokotiču održano 7. izdanje stolnoteniskog natjecanja pod nazivom "Kup hrvatske manjine iz Rumunjske u stolnom tenisu".

Organizator natjecanja bio je Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, odnosno Departman za programe organizacije, a najbolji su se na ovoj kompeticiji pokazali Leonardo Gerga iz Lupaka (u kategoriji do 15 god.), Marcel Filka iz Jabalča (u kategoriji do 50 god.) te Ivan Birta iz Klokotiča (u kategoriji iznad 50 god.). Turnir je odigran po sustavu ispadanja u trima dobnim kategorijama. Leonardo Gerga je u finalu pobijedio Lukasa Mircioane iz Klokotiča, a u istoj natjecateljskoj

kategoriji treće mjesto je zauzeo Mario Birta iz Lupaka. Marcel Filka je u najjačoj kategoriji pobijedio u završnici Petra Mircioane iz Klokotiča, a Gheorghe Ifca iz Jabalča, inače pobjednik 2. izdanja natjecanja iz 2017. godine, opravdao status jednoga od favorita te se izborio za treće mjesto. U kategoriji iznad 50. godine Ivan Birta iz Klokotiča je u finalu nadigrao Ioana Filku iz Jabalča, dok je treće mjesto zauzeo Mikola Kikeš iz Vodnika.

"Kup hrvatske manjine iz Rumunjske u stolnom tenisu" još je jedna sportska manifestacija, uz nogomet, kros, šah, koja se u potpunosti uklapa u sklop manifestacija koje Zajedništvo organizira za promicanje športskog života u karaševskoj zajednici. Podsjetimo naše čitatelje, prvo izdanje stolnoteniskog kupa održano je već davne 2009. godine u sportskoj dvorani Dvojezične gimnazije u Karaševu, zatim je iz raznoraznih razloga uslijedio veliki zastoj sve do 2017. godine kad je 2. izdanje istodobno odigrano u istoj sportskoj Dvorani u Karaševu i u Domu kulture iz Lupaka. Već sljedeće godine u Domu kulture iz Vodnika je održano 3. izdanje kompeticije, a 2019. godine 4. izdanje turnira odigrava

se isto u Domu kulture u Lupaku. Početak pandemije s početka 2020. godine ne zaustavlja stolnoteniski turnir, najbolji tenisači iz karaševske zajednice odmjerili su iste godine snage u pojedinačnoj konkurenciji u zgradi filijale iz Jabalča ZHR-a. Ipak, 2021. godine turnir je zaustavljen jer je opasna pandemija učinila svoje, a 2022. godine su se ljubitelji ping-pong loptice sastali u Domu kulture u Ravniku na 6. izdanju kompeticije. Uslijedio je iz objektivnih razloga prošlogodišnji zastoj i upravo smo ove godine došli do 7. izdanja turnira održanog u nedavno lijepo uređenom i renoviranom Doma kulture u Klokotiču, mjestu iz Lupačke općine. Zajedništvo Hrvata smatra kako je promocija karaševskih stolnotenisača i ovog popularnog sporta upravo i jedan od glavnih ciljeva, tako da će se 8. edicija stolnoteniskog turnira u 2025. godini odvijati u Nermidu, mjestu u Karaševskoj općini, jedinom naselju iz karaševske zajednice gdje ovo lijepo natjecanje još uvijek nije održano.

Osim što je čestitao svim sudionicima turnira, predsjednik Zajedništva Hrvata Slobodan Gera je prilikom ceremonije nagrađivanja istaknuo kako uz najbolje tenisače, na ovoj kompeticiji je pobijedilo prijateljstvo, socijalizacija i dobro raspoloženje svih sudionika. Svim sudionicima i gledateljima ponuđena su osvježavajuća bezalkoholna pića i razne grickalice za vrijeme odvijanja natjecanja. Organizator je igračima koji nisu imali vlastitu opremu osigurao reket, a sami natjecatelji su bili dužni biti prikladno sportski odjeveni i nastupiti u skladu s fair play pravilima. Za one najbolje u svim kategorijama, osigurane su sportske nagrade, a svim stolnotenisačima su dodijeljene diplome za sudjelovanje. Za posebno promicanje ove atraktivne sportske discipline, nagradu je dobila Izabel Todor iz Nermida, jedina stolnotenisačica prisutna na turniru, inače osvajačica zlatne medalje u stolnotenisu na prošlogodišnjim Hrvatskim svjetskim igrama u Zagrebu.

Ivan Dobra

POČETAK PROLJEĆA U ZNAKU MATERINSKOG JEZIKA

Sredinom ožujka u sjedištu ZHR-a u Karaševu je obilježen Dan hrvatskoga materinskoga jezika.

Predsjednik ZHR-a zajedno s djelatnicima toplo su dočekali učenike, nastavnike, profesore i ostale uzvanike da zajedno proslave taj dan. Uz taj središnji događaj posvećen materinskom jeziku i škole iz naših drugih mjesta obilježile su ovaj važan datum. Tako je bilo i u Osnovnoj školi Lupak, jedan dan bio je posvećen upravo materinskom jeziku. Učenici su uz upute

svojih učeljica i profesora recitali pjesme na materinskom jeziku, čitali tekstove iz duhovnih knjiga za mlade i proveli jedan sat u lupačkoj crkvi u molitvi krunice. Jer svoje molbe najbolje upućujemo Bogu upravo na materinskom jeziku. Znamo svi, dobro je učiti i znati strane jezike, ali nikada ne treba i loše bi bilo (po nas i našu dušu) zaboraviti svoj materinski jezik. A kako voljeti svoj materinski jezik? Učenici u lupačkoj školi napisali su da se materinski jezik voli znanjem! A najprije govorenjem! Materinski će jezik opstati govorenjem! Iako malobrojni naša je zajednica opstala zahvaljujući (i) materinskom jeziku, koji su čuvali i govorili.

A kako sačuvati materinski jezik? Govoriti ga uvijek i u svakoj prilici. Jezik je dio našeg identiteta i zahvaljujući tome što smo očuvali naš materinski jezik, to trebamo imati na umu. Svi znamo da je najljepše moliti na materinskom jeziku, da na svadbama, krštenjima ili drugim svečanim prilikama sva namjenjanja se izgovaraju na materinskom jeziku.

Jedan od najljepših i najboljih dokaza ljubavi i poštovanja prema materinskom jeziku dao je klokotički pjesnik, Mikola Žurkul. Napisao je mnogo dirljivih pjesama. Neke su skoro pa proročke. Jednu

takvu objavljam ovdje, jer bismo svi trebali barem ponekad pročitati:

Gorak život u tuđini

*Zalud imam lijepi dom,
Uzalud mi lepi stan,
Kad nesam u kraju svom,
Već u tuđini živim sam.
Nemam svoju zaručnicu,
Niti svoje roditelje,
Moju dragu dječicu,
Što su moga srce želje.
Tuđi luđe, tuđe slnce;
Svi ti glede ko krvnika.
Hrđavo je za bjegunce,
Dok je tvoje selo – tvoja dika.
Proklete su grдне pare
Što ti tamo ja zaslužim.
Bilo marke, il dolare,
Kome ruke ja da pružim.
Pročitajte pismo moje
Po svim svetu, iseljenici,
Vratite se domu svome,
Žalosni ste vi putnici.
U tvome selu svašta ima
Prijatelje i komšije,
Tu je tvoja domovina,
Svak se tebi tamo smije.
Svakog dana Boga moli
I u crkvu idi svetu.
Na kolena klekni doli.
Tvoja je gruda
Najljepša na svetu.*

Uz rođenu grudu vjerujem da je, iako nismo svjesni toga, najbolji i najbliži srcu, materinski jezik. Iako je bio pod utjecajima raznih stranih jezika, a i danas je pod još većim stranim utjecajima, naš je materinski jezik opstao kroz stoljeća, za vrijeme teških vremena. Izgubimo li taj element identiteta, srušit će nam se generacijski most, jer materinski jezik most između generacija, onih prošlih, sadašnjih i onih koji će doći iza nas. Svjesni smo da nije dovoljno obući lijepu košulju ili staviti na glavu maramu, trebamo tu košulju znati opisati na našem jeziku, biti svjesni koliko su noći naše mame i majke probdijele da ih izvezu. Kolike su priče ispričane dok su se te košulje izvezle. Spasit ćemo svoj materinski jezik samo ako ga govorimo!

Maria Lațchici

KREATIVNA RADIONICA USUSRET USKRSU

U subotu 23.03.2024., u prostorijama Zajedništva Hrvata održana je kreativna radionica ususret Uskrsu. Djeca su u sklopu radionice, zajedno sa učiteljicom Marijom Vlasić, ukrasila šarene košare s maslinovim grančicama te oslikavali i crtali pisanice.

Napominjemo da se edukativne i kreativne

radionice za djecu održavaju svake subote počevši od 12:00 sati. Troškove za prijevoz i sav materijal potreban za radionice osiguran je od strane Zajedništva Hrvata. Sudjelovanje je besplatno za učenike iz karaševske zajednice od prvoga razreda pa sve do zadnjeg razreda gimnazije.

Lina Stroescu

PROSLAVLJEN NACIONALNI DAN ČITANJA I MĂRȚIȘOR

Povodom Nacionalnog dana čitanja, učitelji u našim školama i vrtićima nastojali su organizirati što više aktivnosti za promicanje čitanja među predškolicima i učenicima u Karaševu.

U z riječi američke dječje književnice Mary Pope Osborne „Čitanje je putovnica za bezbrojne avanture“ naša djeca su krenula u prelijepo čitateljsko putovanje te su bili potaknuti predstaviti svoju omiljenu knjigu, čitaju iz nje i razgovaraju o njoj. Neki su predstavili ulomke iz knjiga koje čitaju u slobodno vrijeme, neki su čitali omiljene ulomke iz čitanki, neki bajke, a čitali su i pjesme. „Nacionalni dan čitanja dobra je prilika da ponovimo važnost knjige u našim životima i da zajedno pokrenemo navike čitanja,

tako potrebne našoj djeci i mladima. Ne zaboravimo da je svaki dan pogodan za otkrivanje knjige. Djeci, mladima i odraslima potrebna je rutina čitanja kako bi uživali u njegovim blagodatima“ riječi su odgojiteljice Ghere Sabine koja je također istakla da se u našim vrtićima djeci čita svakodnevno i na taj način upoznaju brojne nove priče i slikovnice.

Odmah na početku mjeseca ožujka slavi se Mărțișor, lijep običaj u našoj zemlji, a i u nekim susjednim zemljama. Mărțișor, predmet koji se daje uglavnom ženama, simbol je sreće i blagostanja.

Predmet se može nositi na ruci, na prsima ili na reveru kaputa, a tradicija kaže da će ljudi koji ih nose imati sreće tijekom cijele godine.

1. Mart ili „Mărțișor“ radosno su obilježili i mališani grupe Sunčeve zrake vrtića iz Karaševa. Zajedno s odgojiteljicom pravili su „mărțișor“ za majke i bake te čitali i gledali dobro nam poznate priče „Capra cu trei iezi“ i „Punguța cu doi bani“ dragog našog autora Ion Creangă.

Lina Stroescu

OLIMPIJADA HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI – ŽUPANIJSKA FAZA

U subotu 23. ožujka 2024, u Dvojezičnoj gimnaziji u Karaševu održana je županijska faza Olimpijade hrvatskog jezika i književnosti na kojoj su sudjelovali učenici iz općine Karaševo i Lupak.

U ranim jutarnjim satima učenici su se uputili prema Dvojezičnoj gimnaziji, obrazovnoj jedinici koja je bila domaćin i ovogodišnjeg školskog natjecanja.

Na Olimpijadi je sudjelovalo ukupno 21 učenik, 6 učenika Osnovne škole Lupak, 2 učenika Osnovne škole Klokotič i 13 učenika Dvojezične Rumunjsko-Hrvatske Gimnazije.

Olimpijada iz hrvatskog jezika i književnosti je natjecanje koje ima za cilj potaknuti razvoj komunikacijskih vještina na materinskom jeziku, kreativnost učenika, pristup zadacima i originalnost. Kao i do sada, učenici su morali napisati rad koji se sastojao od tri dijela: gramatičkog dijela, književnog dijela i pisanja sastava ili eseja.

Svi sudionici natjecanja plasirali su se na sljedeću, državnu fazu Olimpijade hrvatskog jezika i književnosti koja će se održati u mjesecu svibnju 2024. u znamenitom gradu Iașiu.

Čestitamo svim učenicima na uloženom trudu i uspjehu!

Lina Stroescu

FINALIZAREA SPAȚIULUI DE JOACĂ PENTRU COPII

Primăria Carașova a finalizat lucrările de renovare, modernizare și amenajare a spațiului de joacă din curtea Grădiniței cu Program Normal din Carașova.

În urma unei investiții în valoare de 472,093 de lei au fost executate următoarele lucrări: desființarea construcțiilor existente aflate într-o stare avansată de degradare, împrejmuirea terenului cu zid de piatră, amenajarea accesului în curtea grădiniței, construirea unui magazii pentru depozitarea lemnului, amenajarea spațiului verde prin semănarea gazonului și plantarea de flori și arbuști, precum și amenajarea unui loc de joacă pentru copii.

Locul de joacă pune la dispoziția copiilor mai multe echipamente specifice, printre care un ansamblu modular de tobogane, leagăne, figurine pe arc pentru o persoană și figurine pe arc pentru 2 persoane. În plus, suprafața de joacă este acoperită cu covor elastic din cauciuc multicolor, oferind astfel un spațiu definit de siguranță și control. Pe de altă parte, locul de joacă beneficiază și

de o zonă de relaxare, pentru însoțitorii copiilor – dotată cu bănci și gazon natural.

Fondurile pentru amenajarea acestui spațiu exterior de joacă au fost obținute cu ajutorul președintelui Uniunii Croaților, Slobodan Ghera.

Lina Stroescu